

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemani velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemani velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inzerate) vsprejema upravnništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rekopisi se ne vračajo, ne frankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 207.

V Ljubljani, v torek 10. septembra 1895.

Letnik XXIII.

Irci in nova vlada.

Prestolni govor, s katerim je bil odprt angleški parlament, ni črnil besede o notranji politiki nove vlade. Spodnja zbornica je le to zvedela, da je sklicana h kratkemu zasedanju rešiti proračun, z važnejšimi načrti pa se bode bavila v prihodnjem zasedanju. Liberalci, ki se po zadnjem porazu še niso zbrali, so veseli, da jim ni treba takoj v boj; le na videz so grajali vlado, ker ni predložila svojega programa.

Drugače je z Irci. Ti stojijo nasproti vladi, ki noče poznati irskega vprašanja; Salisbury ne bo nikdar ganil mezinca, da bi razdril unijo mej Irsko in Anglijo ter Irce dovolil samoupravo. Zgodovina se rada ponavlja, tako tudi irska. Danes so Irci tam, ko pred petnajstimi leti. Ze Gladstone je zadnji čas vrgel z državne ladije „irsko samoupravo“, ki mu je delala vedno večje napotje in sedanja konservativna vlada je Irce potisnila zopet v ono opozicijo, ki je od l. 1870 do 1890 divjala v angleški spodnji zbornici ter preprečila vsako uspešno delovanje.

Že pri adresni debati se je pokazalo, da je irsko vprašanje zopet na dnevnem redu. Vsi voditelji irski so k adresi nasvetovali dostavke ter jih dolgo in široko utemeljevali. Irci so pričeli staro taktiko, da osmešijo pred svetom angleški parlament. Tako je bil dr. Tanner takoj v drugi seji zaradi preostrih napadov od predsednika izključen za osem dni. Odhajajoč kriči dr. Tanner: „Z veseljem zapuščam to umazano hišo“; ministrom kliče: „Lažniki!“, Chamberlaina imenuje Judeža, ter razmeče nekaj konservativnih poslancev, ki so mu bili na poti. Irci ne bodo nikdar pozabili, da so Angleži podkupili parlament v Dublinu in si tako podjarmili Irsko. Dokler ne raztrgajo unije, tako dolgo ne bode miru, ne bodo „združena sreča“.

Ali je Gladstone resno prevzel v svoj program irsko samoupravo ali ne, to ni gotovo, toda Irci so mu zaupali in od njega pričakovali rešitve. Ko je gorenja zbornica zavrgla od spodnje zbornice sklenjeno „homerule-bill“, in ko Gladstone radi tega ni odstopil niti razpustil parlamenta, ostali so mu Irci še vedno udani in irska opozicija je bila mrtva. A sedaj se je zopet oživila. Sicer nima voditelja, ki bi vladal v boju ter zmagoval, kakor Parnell, toda razdvojena irska stranka je in bode jedina v boju proti vladi, ki je naravnost pod mizo vrgla „homerule“.

Irci so napovedali boj. Tim Healy, najboljši irski govornik, je v velikanskem govoru, ki je poparil celó mnoge nasprotnike, mej odobravanjem svojih pristašev naglašal, da Irci ne bodo mirovali, dokler ne dobé svoje samouprave. „Trdite vedno“, reče Healy, „da se med Irci prične verski boj, ako Anglija odtegne močno svojo roko. Katoliki, katerih je velika večina, so že pred unijo v miru pustili protestante, ki bivajo sami zase v jednom kotu našega otoka; tudi v prihodnje jih ne bodo motili, naj si po svoje iščejo pot v nebesa. Po vsej Irski ne najdete prepira med katoliki in protestanti zaradi vere; protestanti na otoku so Irci, kakor mi. Novi irski minister nas tolaži, kakor vsi njegovi predniki, da se bomo s časom udali v svojo usodo ter sprijaznili z Angleži. Ze za časa Heurika II. so Angleži tolažili Irce z zdravilom časa, stoletja so že minula,

a to zdravilo ne zaceli rane. Vlada se danes ponaša s svojo večino! Zrem vam s peščico svojih tovarišev v obraz brez strahu in bojazni. Vaša večina je le izraz nestalnosti angleških volilcev, krčevit pojav angleškega strankarskega življenja. Mi Irci zastopamo trajno voljo irskega naroda. Vaša večina razpade, kakor so že mnoge; toda irsko vprašanje ostane in bode preživelo tudi vašo večino. Mi, ki se borimo za prostost, za pošteno stvar, mi naj se razbijemo ob vašo večino? Ne, mi vas bomo razdelili, kakor že druge večine, in če ne zmagamo, potem preide naše, irsko vprašanje v boljše roke, nego so vaše“. Healy trdi pravo: irsko vprašanje nikdar ne zaspi.

Politični pregled.

V Ljubljani, 10. septembra.

Levica snubi. Za vsako ceno hočejo levčarji Badenija vjeti v svoje mreže. Ponujajo se mu na vse strani in sedaj za svojo pomoč vladi zahtevajo le njeno podporo proti antisemitom. Baron Chlumecky je prevzel vlogo mešetarja. Danes ali jutri pride na Dunaj, koder se bo gotovo nastavljal grofu Badeniju, da speča svoje ministerske kandidate. Z druge strani se pa že poroča, da ima grof Badeni že sestavljeno novo vlado in da bode še pred volitvami v Galiciji imenovan ministerskim predsednikom. Ta teden se snidejo na Dunaju vsi ces. namestniki in deželni predsedniki, s katerimi se hoče Badeni posvetovati. Vse kaže, da se Badeni ne ponuja levici, ker utegne tudi brez nje zadeti pravo.

Deželnozbornske dopolnilne volitve v Šteiriji. Vsled smrti deželnega poslanca Hartela je razpisana na 24. septembra dopolnilna volitev v kmečkih občinah freudenthalskega okraja. Liberalna stranka deluje z vso silo za izvolitev svojega kandidata, župana Kreisa. Kakor se pa kaže, bode njeno prizadevanje prav malo koristilo, ker se večina volilcev ne odziva liberalnim oklicem in prirejanim shodom. Nasprotno pa se kaže bolji uspeh pri konservativni stranki, ki z živahno protigagitacijo želi doseči izvolitev svojega kandidata.

Italija. Dne 24. avgusta se je občinski zastop mesta Napolja posvetoval o predlogu, da naj se dne 20. sept. odpošlje posebna deputacija v Rim, proslavljat „osvobojenje“ državne prestolnice. Tedaj je predlog padel, ker je bilo na obeh straneh jednako glasov. Dne 2. sept. pa so liberalci ponovili svoj predlog, ki je z 38 glasovi proti 32 obveljal. Liberalci so spravili k sebi vse svoje pristaše, od katoliške večine je bilo odsotnih 8 odbornikov. Liberalci so tudi zahtevali, da se takoj izvoli deputacija. Župan, vojvoda Guardialombarda, pa izjavi, da se odpove županstvu, in še isti večer odpotuje v Florencijo. Dne 4. t. m. pa mestni zastop ni bil sklepčen, ker so izostali vsi katoliški člani. Danes je zopet napovedana seja.

Splošne občinske volitve v Belgiji se vršé, kakor se poroča, v teku prihodnjih dni. Z veliko jezo opisujejo liberalni listi svoje sedanje žalostno stanje. Nadejali so se namreč, da v zvezi socialistov premagajo nasprotno jim klerikalno stranko. Vsled različnih nazorov se pa socialisti nočejo združiti z liberalci ter se raje bodisi samostojno, bodisi v zvezi s konservativci, udeležujejo bodočih volitev.

„Ni dovolj“, piše „Neue Freie Presse“, „da so si preteklo jesen priborili klerikalci skoro vse državnozbornske sedeže, temveč nameravajo sedaj tudi občinsko vodstvo dobiti v svojo pest.“

Japonski priseljenci v Kaliforniji jako veliko škodijo domačinom in Evropejcem. Pred kratkim je prosil delavski komisar v San Francisko zveznega senatorja, naj predloži zboru načrt zakona, ki bi prepovedal Japoncem nadaljno naseljevanje. Senator mu je obljubil, da ustreže njegovi želji takoj, ko mu bode na razpolago zadostno dokazov o japonski škodljivosti. Sicer pa ni misliti, da bi zbor potrdil tak zakon, ker gojé Zvezne države prav dobre politične in gospodarske razmere z Japonom. Tak zakon bi pa tudi ne imel posebnih koristi. Umestneje bi bilo, da zagotovi vlada zadostno varstvo delavskemu stanu nasproti oderuštvi. Na tem polju je ameriška zveza še prav malo storila in se vsled tega zelo pogrešajo varstveni zakoni.

Slovstvo.

Zgodovinske povesti.

Slovenec je dosedaj pomanjkovala primerna knjiga za meščanske in večrazredne ljudske šole. Temu nedostatku je odpomogel gospod profesor Vrhovec s svojimi „Zgodovinskimi povestmi“. To delce je razdeljeno v tri dele. V prvem delu ali prvi stopinji se peča največ s starim vekom, drugi del s srednjim vekom in ravno izšla tretja stopinja pa ima 13 beril iz novega veka, ki obsegajo nad polovico knjige. Poleg tega je pa v tem delu jedno berilo iz starega veka, ki se tiče predzgodovinskega časa Avstrije in pa 20 krajših beril iz srednjega veka.

Gradivo je deloma razdeljeno po progresivni, deloma po ciklični učni metodi, in skušnja uči, da je ta metoda najboljša. Gospod pisatelj je prvotni načrt popolnoma dosledno izvršil. Ravnal se je po delu po Gindelyjevi in Vavruvovi knjigi, namenjeni za češke meščanske šole. Seveda je premenil gradivo, v kolikor se tiče Kranjske in sosednih dežel. Tretji del je primeren za tretji razred meščanskih in osmi razred ljudskih šol, ker popolnoma zadošča učnemu načrtu, kateri se je vpeljal z naredbo z 25. maja 1886 št. 2439 deželni šolski svet kranjski in ga je učno ministerstvo odobrilo. Ustreza pa tudi vsem didaktičnim in vzgojeslovnim zahtevam.

Gori omenjeni načrt se je pisatelju posebno posrečil. Kaj jasno so naslikane razne dobe in okoliščine, kakor tridesetletna vojska in pa turški časi. V berilih, ki se tičejo avstrijske zgodovine, so značaji vladarjev narisani točno, kratko in z dobrodejno pristrčnostjo pravega domoljuba. Jako dobro izbrani in spretno vpleteni so spisi o kranjski zgodovini, kakor: „Turške vojske“, „Herbert Turjaški“, „Bitva pri Sisku“ itd.

Na konci pridejana časoslovna tabela olajšuje učencem pregled čez vse. Preverjeni smo, da bode knjiga dobro služila svojemu namenu. Potreba take knjige se je posebno sedaj čutila, ko imamo v Ljubljani že meščansko dekliško šolo. Brez dobrih knjig bi ne mogel napredovati pouk.

Omenjeno Vrhovecovo knjižico je v lepi obliki izdala Blaznikova tiskarna v Ljubljani in stane vsak del (stopinja) 50 kr. Tisk je lep in sploh njih oprava svojem namenu popolnoma primerna. Gospodu pi

satelju moramo biti hvaležni za-te knjižice, kajti bodo podloga racijonelnemu pouku na naših srednjih šolah.

Tako pisane knjige so za šolsko mladino mnogo primernejše, nego bi bile s sistematično pisano zgodovino. Vzgojeslovci so se celo prepričali, da niti sistematično pisana zgodovina še za višje razrede srednjih šol ne ugaja, kajti jemlje le učencem veselje do učenja. Vrhovčeva knjiga pa ni suhoparna in bode baš zaradi svoje zanimive obravnane stvari vzbujala v naši šolski mladini veselje do zgodovine, posebno pa do avstrijske in slovenske in bode gotovo pospeševala slovensko in avstrijsko domoljubje.

Uredništvu so došle sledeče knjige:

Odlomki iz narodnega gospodarstva. Spisal Anton Kupljen. Samozaložba. Cena sešitku 30 kr. Čisti dohodek je namenjen družbi sv. Cirila in Metoda.

„Sičara“, die Wunderquelle Bosniens. Izdal in založil Maks Ivanetič v Celovcu.

Slovanska knjižnica. Snopič 41. „Posavček“. Spisal Ant. Sušnik. V založbi A. Gabršček v Gorici. Cena 18 kr.

Knjižnica za mladino. Snopič 8. M. Slomšekove pesmi. Urejuje in izdaja A. Gabršček. Cena 20 kr.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 10. septembra.

(Deželni predsednik baron Hein) se je podal včeraj popoldne za nekaj časa na Gorenjsko.

(Vladika Strossmayer) je minolo nedeljo praznoval 45letnico svojega posvečenja škofom v Djakovem. Tem povodom je dobil mnogo čestitek.

(V bolnice usmiljenih bratov v Kandiji) je bilo vsprejetih v pret. mesecu 41 moških bolnikov. Od meseca julija jih je ostalo 31, toraj se je zdravilo skupno 72 bolnikov. Od teh je bilo 33 ozdravljenih in 11 se je zdravje zboljšalo. Jednega bolnika so odpustili neozdravljenega in dva sta umrla.

(Sv. mašo) je po naročilu novoimenovanih častniških namestnikov in v Ljubljani bivajočih gojencev kadetskih šol za njih bivšega sošolca gosp. Mih. Bayerja opravil danes vojaški kurat dr. L. Senjak v uršulinski cerkvi ob 1/2 10. uri. Nato so tovariši pokojnikovi položili na grob krasen venec.

(Iz Črnomlja), 8. sept. V soboto pred praznikom Marijinega rojstva smo imeli lepo slovesnost. Prevzvišeni knezoškof so delili zakrament sv. birme 875 birmancem. V soboto zjutraj ob 7. so se pripeljali prevzvišeni iz Semiča v Črnomelj, kjer jih pred „Gradom“ pozdravi naš župan. Nato pa škof gredo proti cerkvi, in mestna godba zasvira dva komada. Pri župnišču je knezoškofa pričakovala domača duhovščina in kočevski dekan. Škof so v cerkvi, imeli lep govor o potrebi sv. vere; o katoliški cerkvi, kako jo treba ubogati itd. Poslušali so jih tudi naši liberalci, samo da bi se jih kaj prijelo. Po cerkvenem opravi in obedu so zapustili knezoškof Črnomelj in črnomeljsko cerkev, o kateri so se jako nelaskavo izrazili, in se podali skozi Dobliče na Koprivnik delit zakrament sv. birme in blagoslovit novi altar. Mi pa pošiljamo za škofom še svoje pozdrave in jim kličemo: Bog naj ohrani našega škofa v prid sv. katoliški cerkvi še mnoga leta.

(Utopljenca so našli) 26. min. mes. pri mlinu Franca Bohinca v Trbojah, ko so popravljali vodni jez. Truplo je bilo popolno razjedeno in brez glave in rok; vsled tega se ni mogla dognati identiteta nesrečnika.

(Na Črnučah) je bila konkurenčna obravnava glede župne cerkve in župnišča dne 29. avgusta, in komisija je izrekla, da se po potresu poškodovana tukajšnja župnijska cerkev podere popolno in sezida nova in sicer najbolje: na novem prostoru izven pokopališča; in na tako razsodbo smo bili nekako že pripravljeni. Že prva vladna komisija dne 26. aprila je določila, da bi bilo najprimernejše, sezidati novo cerkev, ker bi v slučaju popraviljanja utegnili ostati le kaj malo zidovja porabljivega; in kmalu potem nam je bilo ukazano po vladi, naj podremo zvonik in odstranimo oboke iz cerkve zaradi varnosti življenja; in bil je dotlej tudi prepovedan prehod čez pokopališče memo cerkve. V kako žalostnem stanu je pa tudi bila cerkev! Stebri in stene razpokane v mnogih, skoraj paralelnih potezah po vsi velikosti! jeden steber je v horizontalni legi kar prestrižen in odmaknjen za 2 cm., šipovniki so izgubili v svoji sredi opeko, da se je iz cerkve videla skoz nje cerkvena streha, vsa teža

hitela je proti temelju, in vidijo se razpokline na cokeljnu, ki segajo gotovo globoko v temelj, v dokaz, da je najbrže tukaj iskati vzrok tolikemu razdjanju novi, l. 1880 sezidani farni cerkvi; od zunaj pa so razpokline tolike, da so v njih gnjezdili vrabci. Komisija je stroške za to novo delo zračunala na 28.000 gld.; daj Bog! da bi ta svota, katero pričakujemo dobiti kot državno pomoč, v resnici visoka, tudi zadostovala! Kajti razun zidanja stavbenega trebalo bode kupiti stavbinsko zemljišče — in podreti sedanjo cerkev; in kje so druge potrebe! Istina je, da smo pri največji pasljivosti spraznovali cerkev, ali koliko se stvari vse jedno poškodejejo! in koliko trpe cerkvene stvari tudi sedaj, ki so za silo potaknjene po hišah, kjerkoli je kaj prostora na razpolaganje — in zato se nam kaj umevno vidi, da bode vsak delavec silil bolj na novo delo, kot na popravo starega! n. pr. orglje, ura, itd. — in ako zremo v prihodnjost, menim, da se ne motimo v svojih mislih, da bomo morali prositi še daljnje denarne pomoči. S hvaležnim srcem priznavamo dalje, da nam je komisija dovolila prezimiti v farni cerkvi, ako jo po njej ukaznem določilu priredimo pripravno varno za prezimovanje; upamo, da se na kvaterno nedeljo že preselimo v cerkev. Vendar enkrat! Kajti od časa potresa imamo službo božjo pri mali kapelici pri župnišču, na prostem! Zalostno, pa tudi oveselivno! Saj Bog biva povsod, in ne mi, ampak On sam je izvolil oni skromni prostorček v hišico službi božji, dokler mu ne postavimo nove hiše, ki, daj Bog! bode, ako ne lepša, vsaj prava sestra sedaj porušeni farni cerkvi. Župnišče je pa popolno dodelano, izvzemši lesena tla in slikanje po sobah. Stroški so preračunjeni na 1200 gld. in preselil se je g. župnik v svoje stanovanje dne 1. julija, akoravno takrat še ni bilo popolno dodelano, ko je do tega dne bival pri sosedu Andreju Smonu v majhni sobici 77 dni.

(Premovanje konj.) Vsoboto so bili obdarovani v Ribnici sledeči konjerejci: Jurij Hutler iz Sela 35 gld., Bernard Kovačič iz Soderšice 25 gld., Jos. Košmerl iz Retja in Josip Rojc iz Nemške Vasi po 20 gld., Matija Krajner iz Sela, Matija Jaklič iz Kovlerjev in Josip Klun iz Ribnice po 15 gld., Josip Češarek iz Nemške Vasi in Jakob Češarek iz Dolenje Vasi po 10 gld., Jurij Poje iz Zajčjega Vrha, Ivan Dejak iz Dolenje Vasi, Ivan Gode iz Zgornje Ložine, Aleksander Šober iz Nemške Vasi, Jurij Mihič iz Kovlerjev, Jakob Zobec iz Dolenje Vasi in Anton Tanko iz Gorič so dobili srebrne kolajne.

(Obešenega so našli) 30. m. m. v nekem gozdu pri sv. Rupertu nekega neznanega moža. Preiskava je dokazala, da je samomorilec pred kratkem zblaznel Mihael Zavel iz Mor. Gore pri Litiji.

(Razpisani službi.) Na jednorazrednici v Breški gori pri Krškem je izpraznjeno mesto učitelja-voditelja z letno plačo 450 gld. in prostim stanovanjem. Prošnje je vložiti do 1. oktobra pri okrajnem šolskem svetu v Krškem. — Na štirirazredni dekliški ljudski šoli v Kočevju je razpisana služba nadučiteljice do 13. oktobra. Prošnje je vposlati okrajnemu šolskemu svetu v Kočevju.

(Iz Gradca) se nam poroča: Graški knezoškof je izdal na župnijske urade okrožnico, v kateri z ozirom na demonstracije, ki se imajo vršiti dne 20. sept. v Rimu v proslavo oropanja večnega mesta, določuje, da naj se v nedeljo 22. sept. tri ure izpostavi sv. R. Telo, ter naj se verniki prejšnjo nedeljo poučijo o tem dogodku ter kako naj zanj zadostujejo v cerkvi.

(Iz Pazina,) 9. septembra. [Otroška zabavišča, narodni dom, javno kopališče.] Odkar je občinsko poglavarstvo v jedino pravih rokah, v hrvaških, opazuje se povsodi neko napredovanje in vidna redovitost. Da bi bil napredek še lepši, menijo mnogi rodoljubi, da je treba najpreje poskrbeti za nežno mladino. Italijani vzdržujejo tako šolo. Tudi hrvaški stariši — po okolnostih primorani — pošiljajo v to italijansko šolo svoje hrvaške otroke. Nasledek tega je, da ti hrvaški otroci prestopajo pozneje — kot Italijani — v italijanske razrede. Tako se umetno goji nasprotstvo med sicer dobrim prebivalstvom, kar mnogo ovira dobro stvar. Tudi v Pazinu in Pazinščini ne manjka dobrih šol in odprtih rok, ki bi takim otrokom radi kaj pomagali; le to je hudo, da je toliko dobrih volj, a nikogar, ki bi se dejanjstveno lotil krščanskega dela. — Hujskači, ki razpihavaajo tlečo iskro narodne mržnje, so storili in delajo, da narodnjaki

— bodi iz mesta ali iz sela — v Pazinu v gostilnah ne dobodo postrežbe, ker se gestilničarjem preti, da se jim na oknih škoda naredi. Koliko je gospodov, ki imajo s c. kr. oblastmi službeno opraviti, a pred in potlej nimajo nikamor sesti, po domače se razgovoriti. Mislili so, kako bi odpravili to težavo. Osnavlja se ali osnovalo se je društvo, ki hoče postaviti društveno hišo, v kateri bodo potrebni prostori za goste: čitalna soba, igralnica, gostilna, kavarna, knjižnica, sobe za prenočevanje, vrt itd., sploh kar spada k potrebni in udobnosti. Da bi le na kopeli ne pozabili, ki so v teh krajih prava potreba. Kneippa je tukaj treba, da bi pokazal, čemu je voda in kje se dobi, ker Istrijanec čisla vodo, kedar je živini pomanjkuje, sam je ne pije, posebno takrat ne, ko je trta obrodira. — Zdaj že precej časa pripeka, suša je velika, trava po livadah — so tudi lepi travniki po Istri, katerih pa, vozéč se po železnici, ne dobiš na pogled, ker je železnica speljana kolikor moči po samem kamenju — trava ti pod nogami šušni, kakor bi hodil po suhem listju. Peče in poti se človek in živina; poslednja kakorkoli prebije, ali človek si zdravje ruši po nevednosti in nemarščini. Od todi razne bolezni. Občno zdravje bi se v veliko poboljšalo, ko bi se napravilo javno kopališče, t. j. naprava, vsakemu pristopna, ali zastonj ali po nizki ceni, razložena s primernimi razpredelbami.

* * *

(Poljska šola na Dunaju.) Na Dunaju bodo dne 15. t. m. v notranjem mestu odprli poljsko ljudsko šolo, katero bodo Poljaki vzdrževali s prostovoljnimi doneski.

(Nakup žita.) C. in kr. vojaški erar kupi nastopne množine žita in sicer za preskrbovalni magacin v Gradcu 3500 meterskih centov rži in 12650 met. centov ovsa; v Mariboru 3200 met. centov pšenice, 8690 met. centov rži in 6250 met. centov ovsa; v Brucku ob Muri 1410 met. centov rži; v Celovcu 2100 met. cent. rži; v Ljubljani 3600 met. centov ovsa; v Trstu 500 met. centov ovsa; v Gorici 3500 met. centov ovsa in v Pulju 1250 met. centov ovsa. Ponudbe je vložiti do 23. septembra t. l. pri c. in kr. intendanciji 3. voja v Gradcu. Razglas obsezaajo množino žita in splošne pogoje se lahko pogleda v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

* * *

(Začetek pouka na mestnih ljudskih šolah) — slovenskih in nemških, prične se 18. dan septembra letos s sv. mašo, vpisovanje pa 16. in 17. septembra. Glede pričetka pouka na barjanski dvorazrednici se bode pozneje potrebno objavilo.

(Premješčen polk.) Vsled odločbe 3. kornega poveljstva v Gradcu premestil se bode koncem tega meseca 7. divis. artilerijski polk iz Ljubljane v Gradec, namreč vse 4 baterije in stab, dočim ostane le kadre tukaj. Vsled tega ostanete zanesprej obe (Nuškova in meščanska) vojašnici prazni.

(Policijska kronika.) Od 7. do 8. sept. v jutro aretovala je mestna policija 14 oseb, in sicer: 10 zaradi kalenja nočnega miru in razgrajanja, 2 zaradi beračenja in potepanja in 2 zaradi nenravnega življenja. V soboto popoldne pal je s I. nadstropja pri gimnazijskem poslopji z odrom vred na tla delavec Giovanni Sello, ki je na njem delal. Pri tem padcu zlomil si je imenovani nogo. O tem slučaju doposlala se je takoj ovadba c. kr. državnemu pravdnistvu, do vseh stavbinskih mojstrov in podjetnikov v Ljubljanskem okrožji pa je potom okrožnice izdala policija ukaz, skrbeti pri stavbah za vsestransko varnost in osobno nadzorovati stavbinska dela, da se v prihodnje pride v okom vsakojakim nesrečam pri zgradbah in popravah poslopij.

(30.000 goldinarjev) znaša glavni dobiček cesarsko-jubilejnih cerkvostavbenih srečk. Opozarjamo naše častite čitatelje, da bode žrebanje že v četrtek dne 12. septembra.

Darila vsled potresa.

Mestnemu magistratu ljubljanskemu došla so za po potresu prizadete še naslednja darila: Moško pevsko društvo v Ottakringu na Dunaju kot čisti dobiček v ta namen prirejenega koncerta (po dr. pl. Glowackem) 121 gld. 65 kr.; administracija časopisa „Narodni Listy“ v Pragi nadaljno zbirko 9 gl. 87 kr.; grofica Gabrijela Pejačević v Zagrebu, 5 gl. 15 kr.; administracija časopisa „Neues Wiener Journal“ nadaljno zbirko 3 gld.

Društva.

(Društveni večer katol. delavske družbe v Idriji.) Angeljsko nedeljo, dné 1. septembra ob 7. uri zvečer napravila je katol. delavska družba svojemu velezaslužnemu knjižničarju, preč. g. kateheto L. Picigas-u lepo odhodnico v dvorani g. župana Fr. Didiča. Za pred sedmo uro napolnili so bili družbeniki obširno dvorano do zadnjega kotiča! V dvorano vstopivši preč. g. knjižničar je bil pozdravljen z gromovitimi živoklici. Po odpeti himni kat. del. družbe nastopi družbenik g. J. Peternel ter se v lepem dolgem govoru spominja preč. gosp. kateheta kot velikega dobrotnika idrijski mladini gledé verske omike, kot pospeševalja katoliškega gibanja in osobito pa kot podpornika katol. delavske družbe v Idriji; zahvaljuje se mu za vse dobre nauke in svete, ki jih je vsem dajal in ga prosi, da ostane Idriječanom tudi še nadalje naklonjen. Govornik se tudi spominja ranjcega družbinega I. nač. namestnika g. Jakoba Likarja, katerega zgubo katol. del. družba hudo pogreša. — Po sklenjenem govoru se je katehet g. Picigas prisrčno zahvalil vsem vdeležencem in sodelovateljem njemu na čast prirejene odhodnice! Obljubil je, da bode nam vedno naklonjen ostal, opozoril pa nas tudi po vzgledu sv. Pavla apostoljina, da naj ne bomo preveč popustljivi, ampak, ker smo vsi pod postavo, vzivajmo tudi mi njene pravice! Povdarjal je, da se težko loči od nas in da se bode nas vselej z veseljem spominjal, in to tembolj, ker vidi, da smo mu iz srca vdani! Nastopne pevske točke peli so vrlo izvežbani družbeni pevci pod vodstvom marljivega pevovodje g. F. Bajca izborna in z navdušenostjo! Velelepo sviranje gosp. Bajca na gosli in njegovega spremljevalca citraša g. J. Pavšiča nas je očaralo in zopet z nova dokazalo, da je naš pevovodja ne-le izvrsten učitelj v petju, ampak tudi izborni igralec na gosli! — Pozabiti ne smemo tudi na krasen dvospjev, katerega ste z spremljevanjem gosli in harmonija pele gđe. V. Goliseva in A. Trevnova in na dovršeno prednašane deklamacije gđe. A. in T. Trevnovih, M. Tratnikove in M. Mavrinove! — Koncem veselice ostal je tudi tajn. nam. g. V. Traven ter v kratkih a jedrnatih potezah nam narisal prave prijatelje slov. ljudstva, kateri so edino le katoliški duhovniki, ki vedno delujejo v smislu rajn. očeta Slovencev D. J. Bleiwesa po geslu: vse za vero, dom, cesarja! — Z lepim večerom bili smo vsi zadovoljni: ploskanja in odobravanja ni manjkalo. — Težko pa smo se ločili od preč. g. kateheta Picigasa in to tem težje, ker smo ga poznali kot popolnega moža na svojem mestu. — Veseli smo bili in radostnega srca, imeti ga veselega obraza v naši sredini, morda zadnjikrat! Želimo mu iz celega srca sreče in blagoslova Božjega na vseh njegovih potih! — Ko končujemo naše poročilo, ne moremo zamolčati škandaloznega čina, kateri je bil ali družbenikom, ali pa slavljencu istega večera namenjen. Pri četrti točki vsporeda namreč, priferčal je skozi okno na severni strani v dvorano kakih 10 dekagramov težek kamen, ki pa — hvala Bogu — nikogar ni zadell! — Ne vemo, kdo je bil toliko galanten, da je vdeležencem naredil tak pobalinski poklon, a sediti in sumničati tudi ne smemo nikogar. — Morda ga najde „Narod“, ki je specialist v iskanji takih izgreznikov.

(Podružnica sv. Cirila in Metoda za Šiško) se je dne 8. t. m. na Vodnikovem rojstnem domu pri Zibertu v Zgornji Šiški sšla k letnemu običnemu zboru. S priznanjem je obični zbor sprejel nagovor predsednika gospoda Jakoba Matjana in odobruje vzel na znanje poročilo tajnika g. Josipa Tavčarja in blagajnika g. Antona Rojina, ki sta oba poudarjala plodonosno delovanje podružnično v minolem letu. Podružnica je štela 133 članov, in sicer 1 pokroviteljico — podružnico samo, 9 ustanovnikov, 41 letnikov in 82 podpornikov. K dohodkom glavne družbe je za leto 1894 prispela podružnica z doneskom 120 glđ. Minolo leto je postala podružnica pokroviteljica družbenega zbora. Zbor se je spominjal ponesrečenih podružničnih članov-letnikov g. Janeza Suštersiča iz Zapuž in Antona Breclnika iz Zgornje Šiške, ki sta pod potresnimi razvalinami dne 14. aprila t. l. našla nesrečno smrt. Lepo ovacijo je napravil zbor prezaslužnemu predsedniku podružničnemu, g. Jak. Matjanu, ki je ravno minole dni pristopil z doneskom 100 glđ. kot pokrovitelj k družbi. Stari odbor se je soglasno zopet volil. — K veselici, ki se je na to vršila na dično zelenjem in zastavami ozaljšanem vrtu in dvorišču, došlo je toliko domačinov in rodoljubov iz Ljubljane in drugod, da je nedostajalo prostora. Pričetek veselice se je zaradi nenavadne toplote malo zakasnil. Vspored veselice je bil lep. Ugoden vtis je napravil krasni govor preč. g. kurata Antona Koblarja, ki je poudarjaje zasluge Vodnikove za probujo slavonskega naroda kazal na našo šolsko družbo kot delo na rodne zavesti v tega duhu. „Če smo jedini in zavedni“, je rekel govornik, „zmogli bomo majhnega sovražnika.“ Burno odobravanje je sledilo izbornemu govoru. Precizno tamburanje vrlih tamburašev „Ljubljanskega Sokola“ je občinstvu močno dopalo in so se posebno domačini divili tej lepi godbi, ki je bila novost za Šiško. Kakor vselej je izvršil krepki „Sla-

vec“ i tu najbolje svoj del vsporeda. Posebno mora imponovati vsakemu mnogostevilstvu naših vrlih „Slavcev“. Tudi mešani zbor šišenske čitalnice je dobro rešil svojo nalogo. Tombola, ki se je igrala, ni zgrešila svojega namena in vrgla lepo svoto za podružnične namene. V vsem je bila veselica lepa in podružnica šišenska, ki jo je priredila, sme z zadovoljenjem gledati na njen lep završetek.

Narodno gospodarstvo.

Potreba deželne kemične preskuševalnice v Ljubljani.

(Spisal poljedelski inženir Fr. Pour.)

Vsakemu omikanemu in praktičnemu poljedelcu je znano, da je velikanski prevrat, ki se je pojavil v zadnjih desetletjih v celem poljedelstvu, v mnogem tudi posledica delavnosti deželnih preskuševalnic.

Omenjene preskuševalnice nam podajajo nauk, kako je odbrati pravo vrsto in količino žitnega polja, kako se to obdeluje v racionelnem gospodarstvu, naučé nas umetnega gnojenja in preiskave prstnih sestavin ter uporabe sredstev, s katerimi se povrne ali nadomesti zemlji redilna moč in katera so postala za sedanje poljedelstvo neobhodno potrebna.

O prevažnem vplivu, katerega imajo preskuševalnice pri umnem hranjenju domačih živalij, pri ohranjenju in gojitvi za poljedelstvo koristnih rastlin, pri pripravljanju gnojja, kakor tudi gospodarskem obrtu, posebno pri pivovarstvu, vinarstvu, mlekarstvu itd., nam ni potrebno še posebej omenjati.

Prvo preskuševalnico je ustanovil v letu 1851 profesor A. Stöckhardt v Möckern na Saksonskem. Ta preskuševalnica se je prav izredno obnesla, ker so spoznali njeno praktično vrednost tudi širši poljedelski krogi. V Nemčiji je potem naglo rastle število enakih preskuševalnic, tako da jih je sedaj nad 80.

Tudi v vseh drugih kulturnih državah so se jele naglo razširjati. Francija, Anglija, Belgija, Italija, Švica itd. imajo posebno izvrstno vrejene preskuševalne zavode. Njihovo število se bode pa vsakako še znatno povišalo, ker so vsi poljedelski krogi že zdavna sprevideli, da spadajo preskuševalnice mej najpotrebnejša pospeševalna sredstva za poljedelstvo.

V deželah, koder še nimajo enakih zavodov, čutijo že zdavna njihovo potrebo. Še celó v oddaljeni, pol pozabljeni Dalmaciji so si želeli takega zavoda in vlada jim je ustanovila državno c. kr. poljedelsko kemično preskuševalnico v Spljetu.

Le na Kranjskem, kjer živé prebivalci skoro izključno le od poljedelstva in kjer more poljedelec pri sedanjih nizkih cenah žitnih pridelkov le na ta način še skromno shajati, ako seje in sadi bolj plodonosne trgovinske rastline in je potem uporabljaja pri gospodarskem obrtu ali v tovarnah, tedaj le na Kranjskem nimamo dosedaj še nobene preskuševalnice.

Kako zeló so se navadili na Avstrijskem i poljedelci i trgovci s poljskimi pridelki na preskuševalnice, razvidimo iz tega, ker se leto za letom množe razna preskuševalna opravila, katera v glavnem v tem obstojé, da dajejo praktična pojasnila in navete. V vzgled navajamo sledeče podatke. C. kr. poljedelska kemična preskuševalnica je izvršila v letu 1870 le 81 analiz, v naslednjem letu 247, l. 1889 pa se je zvišalo število analiz na 12180, in tako gre vedno dalje.

Preskuševalnica pri Sv. Mihaelu za Tirolsko dovrši vsako leto nad 1000 analiz. Semenska preskuševalnica c. kr. dunajske kmetijske družbe je preiskala v prvem letu, t. j. leta 1881, 423 vzorcev in plombovala 278 vreč, l. 1889 pa se ji je doposlalo 4486 vzorcev in je plombovala 3945 vreč.

V enakem razmerju se je povišalo delovanje vseh ostalih preskuševalnic.

Ako torej pomislimo, da imajo najmanje dežele, kakor Istria, Goriško, Predarlško, Koroško in Šlezija že več let take zavode, katere dežele so se dosedaj odlikovale po svoji rodovitnosti, bilo bi vprašanje popolno času primerno, ali bi se ne ustanovila tudi na Kranjskem jednaka preskuševalnica s sedežem v Ljubljani in pod naslovom „poljedelska kemična preskuševalnica c. kr. kmetijske družbe“, eventuelno, ko bi država ne hotela dovoliti potrebne podpore, ali bi se ne prosilo visoko poljedelsko ministerstvo za ustanovitev c. kr. poljedelske

kemične preskuševalnice v Ljubljani, kakoršno ima Dalmacija v Spljetu.)*

Bodoča preskuševalnica bi morala ustrezati sledečim namenom:

1. Morala bi nadzorovati trgovino s poljedelskimi semeni, umetnimi gnojili in sredstvi za redilno krmljenje;
2. morala bi delovati kot prava preskuševalnica;
3. bila bi analitični laboratorij za poljedelske in obrtne namene, in
4. bila bi posredovalno sredstvo med teorijo in prakso s poučevanjem in spodbujanjem.

(Dalje slédi.)

*) Ta predlog se je soglasno sprejel pri običnem zboru c. kr. kmetijske družbe za Kranjsko dne 18. julija t. l.

Telegrami.

Budimpešta, 9. septembra. Pogreb pokojnega nadvojvode se vrši v sredo popoldne ob 4. uri. Cesarja bode zastopal nadvojvoda Oton. Za pokojnika se je odredilo dvanajstdnevno žalovanje.

Budimpešta, 9. septembra. Včerašnji mejnarodni socijalistični shod je moral zaključiti vladni zastopnik, ker se je preostro napadala vlada, policija in vladajoča stranka.

Stettin, 9. septembra. Danes popoldne ob 4. uri bodeta dospela avstrijski cesar in saski kralj k velikim vojaškim vajam.

Stettin, 10. septembra. Cesarja in knezi so se podali danes zjutraj v Kolbicov, kjer se vrše velike orožne vaje.

Pariz, 9. septembra. Danes se je pričela porotna obravnava proti južnoželezniški družbi. Radi izneverjenja se imajo zagovarjati družbini ravnatelj in oskrbovalna svetnika Bobin in Andrée. Obravnava bode trajala tri dni.

Pariz, 9. septembra. Včera so našli pred justičnim poslopjem bombi podobno stvar, ki pa ni imela v sebi nikake eksplozivne snovi. Napadnika na Rothschildov bančni zavod so spoznali, vendar pa še ni objavljeno njegovo ime.

Pariz, 10. septembra. Mej predorom Batignolles in postajo Saint Lazare sta trčila skupaj dva osobna vlaka. Ranjenih je dvajset oseb, mej njimi šest dosmrtno.

Dijon, 9. septembra. V Nolayu, rojstnem mestu rodbine Carnot, se je včera slovesno odkril spomenik umrlega predsednika Carnota.

Turin, 9. septembra. Danes se je otvoril 13 shod italijanskih katoličanov. V to svrhu je bila v cerkvi sv. Janeza Evangelista božja služba. Zborovanje je otvoril s prekrasnim govorom nadškof turinški. Shoda se udeležuje 20 nadškofov in škofov in 40 škofijskih poslanikov.

Turin, 9. septembra. Nadvojvoda Aosta je sedaj popolno ozdravel in odpotuje danes v Milan.

Bruselj, 9. septembra. Danes se je otvoril mejnarodni poljedelski shod. Udeležuje se ga 700 zastopnikov raznih stanov.

London, 9. septembra. Po poročilih, ki dohajajo „Times“ iz Kapstadta, se potrjuje vest, da so našli v deželi Grigua nove zlate rudnike, ki obetajo precejšnjo vrednost.

Rybinsk (Sibirija), 10. septembra. Na nekem parniku je razpočil parni kotel; kapitan in dva pomorščaka sta mrtva, trije pa ranjeni.

Listnica vredništva:

G. dopisniku iz Nabrežine: Dopisov brez podpisa načelno ne moremo vsprejeti.

Umrli so:

5. septembra. Konstantina pl. Föderberg, zasebnica, 27½ leta, Kolodvorske ulice 11, gnjiloba hrbtenice.

7. septembra. Karolina Šonta, okrajnega komisarja vdova, 80½ leta, Križevniške ulice 10, ostarelost. — Marjeta Setina, delavčeva žena, 37 let, Trnovski pristan 15, jetika. — Franc Kolčan, gimnazijec, 20 let, Strmi pot 6, vnetica možgan. — Peter Klemen, posestnikov sin, 2½ meseca, Krakovski nasip št. 14, črevesni katar.

Menjalnica bančnega zavoda

Najbolje priporočena
za preskrbljenje vseh
v kurznem listu
zaznamovanih
menic in vrednostij

Schelhammer & Schattera

Wien,

I. Bezirk,
Stefansplatz
Nr. 11, Parterre.

V bolnišnici:

4. septembra. Ivan Sošnik, delavec, 39 let, oedema cerebri. — Jožef Hrašar, gostao, 56 let, katar v črevih.
6. septembra. Helena Vidrih, delavčeva žena, 27 let, jetika.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm
9	9. zvečer	738.1	18.8	sr. vzh.	oblačno	3.1
10	7. zjutraj	739.0	15.3	sl. svzh.	megla	
	2. popol.	737.5	23.2	sl. jvzh.	jasno	

Srednja večerajšna temperatura 20.0°, za 4.3° nad normalom.
Popravek: V večerajšem poročilu mora biti nad mesto pod normalom.

Prečast. duhovščini
za liturgično uporabo najbolje priporočeno

V. A. Vinding-a

v Bistrici ob Dravi na Koroškem
patentovano, na poseben način prirejeno
ogljje za kadičnice

100 komadov gl. 1.80, poštni zabojček po 150, 200 in 300 komadov.

Pri naročilih blagovni naj se posluževati nemškega ali latinskega jezika. Dobi se tudi patentovani stenj za večno luč.

Priznanje. Pri Vas naročeno in prejeto ogljje za kadičnice smo porabili. Vaša iznajdba je res krasna, namenu popolnoma zadoščujoča in praktična. Blagovolite mi poslati zopet zabojček s 300 komadi — Malteški redovni konvent v Pragi, III., Badgasse 4, v maju 1895. Ibl, t. č. superijor. 19 52-10

Štev. 710.

535 2-1

Naznanilo.

Na o. kr. obrtnih strokovnih šolah za obdelovanje lesa, za umetno vezenje in šivanje čipek v Ljubljani se vrši vpisovanje učencev in učenk, ki želé vstopiti v I. letnik,

dné 15. in 16. septembra,

vpisovanje drugih učencev in in učenk pa

dné 16. septembra.

Oddelek za pletarstvo obiskujejo lahko možki in ženski učenci.

Solsko leto se pričné

dné 17. septembra

s slovesno službo božjo.

C. kr. ravnateljstvo obrtnih strokovnih šol
v Ljubljani, dné 8. septembra 1895.

Dijake

sprejme na hrano in stanovanje
ter v skrbno varstvo

Ana Komotar.

Sv. Petra cesta šte. 5.

526 3-3

Dijake

sprejme v hrano in zdravo stanovanje

537 3-1

Julijana Pevc.

Florijanske ulice št. 14, II. nadstropje.

Razprodaja.

Nikdar v življenju se ti ne ponudi več redka prilika, da bi dobil **samo za 2 gl.** krasne in prekoristne stvari, **35 komadov za le 2 gl.** in sicer:

- 1 jako elegantno pozlačeno uro z lepo verižico, točno idočo, s triletnim poroštvom;
- 1 krasno kravato za gospode iz čiste svile;
- 1 krasna igla za kravato z umetnimi briljanti;
- 1 ofisirka usnjata denarnica;
- 1 jako elegantna broška za ženske po pariški fagoni;
- 1 krasen prstan iz zlatoinimite z lepim kamenom;
- 1 krasno škatljico za smodke;
- 1 krasno cevko za smodke;
- 3 komadi zeló krasnih mehaničnih naprsnih gumb s ponarejenimi briljanti;
- 2 krasna gumba za zavratnik s patentovanim oklepnikom;
- 2 double-gold gumba za manšete;
- 10 komadov finega angleškega pismenega papirja;
- 10 komadov finih angleških pismenih zavitkov;

Vseh teh 35 komadov krasnih stvari sem prisiljen dati za dosedaj nečuveno smešno ceno 2 gl.

Da izključim vsak dvom, izjavim, da je ura sama dvakrat toliko vredna. Ako bi ne prijala, se denar najradovoljneje vrne tako da je za kupovalca vsak riziko izključen.

Vse to je dobiti, dokler je še kaj na razpolago, po poštnem povzetju po 457 5-5

krakovski razpošiljavniel ur

F. WINDISCH,

Krakovo, Meth-Strasse Nr. 12/F

Prvi mestni slovenski otroški vrtec

otvori se letos

dné 17. septembra

s sv. mašo, katera bode v farni cerkvi pri sv. Petru ob 1/8. uri zjutraj.
Vpisavali se bodo otroci **dné 16. septembra t. l. od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne** v zavodskih prostorih v Poljskih ulicah št. 10 (I. nadstropje).

V Ljubljani, 9. dan septembra 1895.

538 1-1

Zupan: GRASSELLI s. r.

Uradno opravičeni in zapriseženi

stavbinski inženêr in stavbeni mojster

Jaromir Hanuš

priporoča se za **izvrševanje vseh**

v stavbinsko stroko spadajočih del,

prevzema **poprave hiš** po zeló nizkih cenah, **naprave vodovodov, načrtov in proračunov, mirjenje cest in posestev** itd.

Ustna ali pismena naročila prejemaajo se v **novi hiši na Poljanskem predmestju nasproti domobranske vojašnice.**

518 10-9

„Glasbena Matica“ v Ljubljani.

Naznanilo

o XIV. šolskem letu 1895/96.

Vpisovanje se vrši dné 16., 17., 18. in 19. septembra dopoldne od 10. do 12. ure in popoldne od 4. do 6. ure v prostorih društvene šole na Bregu hiš. št. 20, II. nadstropje (Cojzova hiša).

Poučevanje se prične v petek dné 20. septembra.

Učni predmeti:

Splošna glasbena teorija,
zborovo petje (dekliški, deški in dijaški } pouk je brezplačen.
moški zbor),

Harmonija,
kontrapunkt,
solopetje,
glasovir,
gosli.

učnine se plača za pouk v dveh tedenskih urah
od predmeta 1 gl. 50 kr. na mesec.

Vpisnine se plača za vsakega gojenca 1 gl.

Stariši gojencev morajo biti društveniki „Glasbene Matice“; če niso še društveniki, plačajo pri vpisu gojenca 2 gl. letne društvenine.

536 3-1

Odbor.

Cesarsko-jubilejne cerkvostavbene srečke po 1 gl.

20 12

Glavni dobitek

Zrebanje že v četrtek.

30.000

goldinarjev
vrednosti.

Srečke priporoča J. C. Mayer v Ljubljani.

Dunajska borza.

Dné 10. septembra.

Skupni državni dolg v notah	101 gl.	—	kr.
Skupni državni dolg v srebru	101	35	„
Avstrijska zlata renta 4%	122	45	„
Avstrijska kronska renta 4%, 200 kron	101	40	„
Ogerska zlata renta 4%	122	30	„
Ogerska kronska renta 4%, 200 kron	99	75	„
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gl.	1065	—	„
Kreditne delnice, 160 gl.	405	50	„
London vista	120	70	„
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	59	07 1/2	„
20 mark	11	80	„
20 frankov (napoleonador)	9	58 1/2	„
Italijanski bankovci	45	65	„
C. kr. cekini	5	70	„

Dné 9. septembra.

4% državne srečke l. 1854, 250 gl.	151 gl.	75	kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gl.	159	25	„
Državne srečke l. 1864, 100 gl.	196	50	„
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99	60	„
Tisine srečke 4%, 100 gl.	149	—	„
Dunavske vravnave srečke 5%	131	25	„
Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	107	70	„
Posojilo goriškega mesta	112	—	„
4% kranjsko deželno posojilo	99	25	„
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99	90	„
Priporitetne obveznice državne železnice	224	—	„
„ južne železnice 3%	171	70	„
„ južne železnice 5%	131	85	„
„ dolenjskih železnice 4%	99	50	„

Kreditne srečke, 100 gl.	203 gl.	50	kr.
4% srečke dunav. parob. družbe, 100 gl.	140	—	„
Avstrijskega rudičnega križa srečke, 10 gl.	17	25	„
Rudolfove srečke, 10 gl.	23	50	„
Salmove srečke, 40 gl.	70	—	„
St. Genois srečke, 40 gl.	71	50	„
Waldsteinske srečke, 20 gl.	53	—	„
Ljubljanske srečke	22	—	„
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gl.	175	75	„
Akcije Ferdinandovev. železn., 1000 gl. st. v.	3800	—	„
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gl.	550	—	„
Akcije južne železnice, 200 gl. sr.	113	50	„
Dunajskih lokal. železnice delniška družba	77	—	„
Montanska družba avstr. plan.	101	—	„
Trboveljska premogarska družba, 70 gl.	169	—	„
Papirnih rubljev 100	129	62	„

Nakup in prodaja

vankovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zgube pri žrebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“

Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarah, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni svéti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.